

Cechy odporności ważne w plonowaniu

Limagrain chwali się, że w ciągu ostatnich lat dokonał ogromnego postępu hodowlanego w kwestii wprowadzania nowych odmian rzepaku odpornych na kiłę kapustnych oraz wirusa żółtaczk rzepy (TuYV). Pierwsza odmiana rzepaku ozimego została przez hodowcę zarejestrowana 10 lat temu. Od tamtego czasu LG może pochwalić się znacznymi osiągnięciami w dziedzinie poszerzenia oferty odmian rzepaku. W ciągu ostatnich 10 lat na listy COBORU firma wprowadziła 21 odmian, z czego 10 w ostatnich dwóch sezonach. Siedem z nich to odmiany odporne na wirus żółtaczk rzepy (TuYV), jedna tradycyjna mieszańcowa i druga o wysokiej odporności na kiłę kapusty.

– Nowym kierunkiem w hodowli odpornościowej jest hodowla odmian odpornych na choroby wirusowe, które szczególnie wiosną 2015 r. wyrządziły wiele szkód i były bardzo widoczne na plantacjach zbóż, nie oszczędzały jednak także plantacji rzepaku. Długie bezmroźne jesienie i późno przychodzące zimy powodują, że mszyce, które są wektorami wirusów mogą dłużej żerować na plantacjach i zarażać wirusami większy odsetek roślin. Najczęściej występującym i najgroźniejszym wirusem w uprawie rzepaku ozimego jest wirus żółtaczk rzepy (TuYV – Turnip Yellow Virus). Szczególnie mocno obecny jest w regionach, w których intensywnie uprawia się rzepaki oraz buraki cukrowe, ziemniaki i warzywa. Głównym wektorem przeniesienia tej choroby jest mszyca brzo-

ku i jego ochroną przez przedstawicieli świata nauki rolniczej oraz specjalistów Limagrain, BASF i ADOB. Limagrain zapewnia, że wraz z IOR w Poznaniu prowadzi najlepszy monitoring wirusa żółtaczk rzepy w Europie. Stanowi on element składowy kontynentalnego systemu, kontroli natężenia wirusa. Służby działające w naszym kraju są pod tym względem uważane za najlepsze w Europie. Przez ostatnie trzy lata zostało w Polsce przebadanych pod kątem występowania (TuYV) 150 lokalizacji. Pozwoliło to na pobranie oraz przebadanie ponad 1,5 tys. prób. Dzięki temu możliwe było dostarczenie bardzo dokładnych danych mówiących o natężeniu występowania wirusa. Dodatkowo w Polsce wykonano badania populacji mszyc, które są wektorem choroby.

– *Zapewniamy rolnikom odmiany odporne na czynniki stresowe i tolerancyjne na kiłę, wirus żółtaczk rzepy a do tego świetnie plonujące. To nie koniec naszych rejestracji – zapowiedział w Poznaniu Leszek Chwalisz*

Ich średni plon, jako jedynych odmian przekroczył 6 t/ha i wyniósł odpowiednio 6,22 i 6,07 t/ha. Wymagający był dla rzepaku także rok 2016, gdyż wystąpiły wtedy na terenie kraju rozległe wymarznienia. COBORU sprawdziło za ten okres 65 odmian drugiego roku badań rejestrowych i na czele plonowania ponownie znalazł się LG Architect i LG Anniston. Takie rezultaty to nie był wynik przypadku ani szczęścia. Najlepiej, bowiem w trudnych warunkach plonowały odmiany posiadające odporność na wirusa żółtaczk rzepy. W 2016 r. zostało sprawdzony także plon dla pierwszego roku badań rejestrowych. I tym razem na czele znajdują się odmiany z odpornością na wirusa: LG Absolut, Aspekt, Advocat i Albrecht. Na 12 pierwszych miejsc najlepszego plonowania 10 to odmiany odporne – wyliczał Leszek Chwalisz.

Limagrain przedstawiło także wyniki badań rejestrowych według stacji COBORU rozmieszczonych w kraju. W zależności od regionu panowały inne warunki pogodowe. W niektórych przypadkach były one mniej lub bardziej wymagające. Najlepiej zachowywały się oczywiście te odmiany, które wykazywały podwyższoną zimotrwałość, odporność na pęknięcie łuszczyń i TuYV.

– W 2015 r. na jesieni była duża presja mszyc oraz wirusów w północnej części Polski. W tamtym czasie wzorcem były dobre i uznane odmiany Arsenal i Visby. Najlepszy wynik uzyskała w SDOO Karzniczka odmiana LG Architect

73,4 dt/ha przy 57,1 dt/ha wzorca. Bardzo dobre wyniki osiągnął LG Architect także w SDOO Kościelna Wieś 129% wzorca, SDOO Krzyżewo 125% wzorca i SDOO Chrzastowo oraz Wróci-kowo odpowiednio 119 i 116% wzorca. Stabiej wypadało plonowanie w Stacjach na południu kraju, jednak w tamtym czasie wystąpiły na ich terenach susze. Mimo to w SDOO Lućmierz LG Architect plonował na poziomie prawie 5 t/ha, co dało 141% wzorca – wymieniał Leszek Chwalisz.

Wytrzymałość rzepaku

– Jeśli podczas wegetacji rzepaku nie występują zagrożenia, plonowanie jest w zasadzie równe. Tam, gdzie wirusa w 2016 r. nie było LG Architect plonował o 4 – 5% więcej od wzorca. Jednak tam, gdzie presja wzrastała wyniki były znacząco różne. W SDOO Chrzastowo w 2016 r. plantacje bardzo ucierpiały z powodu wymarznień. Była tam też jedna z największych w kraju infekcji wirusa. Nakładając kilka stresowych czynników okazało się, że mimo ich występowania potencjał plonotwórczy odmiany odpornej jest znaczny. W Chrzastowie wzorec plonował wtedy na poziomie 30,6 dt/ha. LG Architect plonował na poziomie 42,63 dt/ha. Różnica wyniosła więc 39% i był to najwyższy wynik w 2016 r., jeśli chodzi o prowadzone badania rejestrowe – mówi Leszek Chwalisz.

Nasilające się warunki stresowe dla rzepaku powodują, że najlepsze wyniki, jeśli chodzi o plon, będą uzyskiwały odmiany specjalnie wzmocnione i odporne. Limagrain prowadzi w Polsce specjalne doświadczenia testujące niedaleko Wągrowca oraz na Warmii i Mazurach. Rzepak jest wysiewany specjalnie na ziemniaczanych redlinach, aby wystawić rośliny na nieustanne działanie mrozu.

– Zapewniam także, że nasze odmiany charakteryzuje też odporność na pęknięcie łuszczyń i obsypywanie się nasion w niekorzystnych warunkach pogodowych po osiągnięciu dojrzałości technicznej. Cecha ta gwarantuje wybitną ochronę nasion, wydłużenie optimum okresu zbioru z 3 do 7 – 9 dni, a zredukowane osypywanie się nasion ogranicza problem z samosiewami rzepaku w kolejnych latach – podkreśla Leszek Chwalisz.

Tomasz Ślęzak

Fot. Tomasz Ślęzak (x2)

Uczestnicy konferencji

skwiniowo-ziemniaczana która infekuje rośliny już w okresie jesiennym – mówi Leszek Chwalisz, menager do spraw produktu Limagrain Polska, podczas konferencji „Hodowla rzepaku pod lupą – od nauki do praktyki, zdrowy rzepak podstawą wysokiego plonu”.

Najlepszy monitoring

Konferencja odbyła się pod koniec maja w Instytucie Ochrony Roślin – PIB w Poznaniu i była okazją do przedstawienia najnowszych osiągnięć z wiązanych z hodowlą nowych odmian rzepa-

– Po raz pierwszy odmiany odporne na wirus trafiły do doświadczeń rejestrowych w 2014 r. Wtedy była pierwsza gradacja wirusa w plantacjach zbóż. Sprawdziliśmy wszystkie stacje należące do COBORU, gdzie były badane odmiany tradycyjne oraz te z odpornością na (TuYV). Ostatnie lata były bardzo zróżnicowane i wymagające pod względem przebiegu pogody dla rzepaku. W 2015 r. pojawiły się mszyce i wirusy i wtedy w badaniach rejestrowych wśród 81 odmian rzepaku po raz pierwszy sprawdzane były nasze LG Architect i LG Anniston.